

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

ΣΤ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Ιστορία του κινηματογράφου»

Συγγραφή: ΧΟΡΟΖΙΔΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥΛΑ

Εφαρμογή: ΠΕΤΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνιας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ιστορία του κινηματογράφου

Εφαρμογή σεναρίου

Πέτρου Κωνσταντίνος

Δημιουργία σεναρίου

Σαββατούλα Χοροζίδου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Στ' Δημοτικού

Σχολική μονάδα

206 Δημοτικό σχολείο Λάρισας

Χρονολογία

Από 22-01-2014 έως 29-01-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Στ' Δημοτικού, τεύχος γ', ενότητα 15: «Κινηματογράφος – θέατρο».

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 13 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

II. Εικονικός χώρος: wiki

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν βασική εξοικείωση με τη χρήση του ηλεκτρολογίου και του «ποντικιού», βασική εμπειρία χρήσης του Η/Υ (άνοιγμα αρχείου, αποθήκευση, γράψιμο στον κειμενογράφο), αλλά και βασική εμπειρία από την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Προβλέπεται η ύπαρξη ενός βιντεοπροβολέα για τη συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης. Το σχολείο θα πρέπει να διαθέτει εργαστήριο πληροφορικής, το οποίο θα επιτρέπει την εργασία των παιδιών σε ομάδες 3-4 ατόμων.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Σαββατούλα Χοροζίδου, Ιστορία του κινηματογράφου, Νεοελληνική Γλώσσα, ΣΤ΄ Δημοτικού, 2013. Εφαρμόστηκαν όλες οι δραστηριότητες που προέβλεπε η υλοποίηση του σεναρίου.

Το σενάριο αντλεί

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με το παρόν σενάριο επιδιώκεται να έρθουν σε επαφή οι μαθητές/-τριες με το θέμα του «κινηματογράφου» και συγκεκριμένα με την ιστορία και την εξέλιξή του.

Επιπλέον, επιδιώκεται να γνωρίσουν τα παιδιά το λεξιλόγιο που σχετίζεται με κοινωνικές πρακτικές που αφορούν το θέμα αυτό, καθώς και σχετικά είδη κειμένων, όπως η αφίσα. Επιδιώκεται να κατακτηθεί στον βαθμό των δυνατοτήτων των μαθητών/τριών ο σχετικός με το θέμα γλωσσικός και κοινωνικός γραμματισμός και να αναπτυχθεί ο κριτικός γραμματισμός τους.

Μέσα από το υλικό, που προέρχεται από το διαδίκτυο και είναι οργανωμένο σε ειδικά σχεδιασμένα,¹ από τη δημιουργό του σεναρίου, ιστοσελίδα, τα παιδιά ανακαλύπτουν και διευρύνουν τις γνώσεις τους γύρω από το θέμα, ενώ παράλληλα εξασκούνται στο να γράφουν συνεργατικά αφηγηματικά κείμενα, να «σερφάρουν» στο διαδίκτυο και να αντλούν συγκεκριμένες πληροφορίες με τις οποίες στη συνέχεια μπορούν να οικοδομήσουν τα δικά τους κείμενα. Παράλληλα, τα παιδιά μαθαίνουν να χειρίζονται τις οργανωμένες πληροφορίες μιας ιστοσελίδας ακολουθώντας βήμα προς βήμα την προδιαγεγραμμένη πορεία της.

Ειδικότερα, οι μαθητές/-τριες καλούνται να αντιμετωπίσουν τον κινηματογράφο, αφενός ως μια μορφή τέχνης με τη δική του ιστορική πορεία και αφετέρου, ως «προϊόν» μιας συγκεκριμένης κοινωνίας, το οποίο αποτελεί ιστορικό τεκμήριο, μαρτυρία άμεση ή έμμεση για την κοινωνία που τον παρήγαγε. Επιπλέον, καλούνται να διερευνήσουν κάποιες από τις διαφορές παλιού και σύγχρονου κινηματογράφου ως προς τη χρήση τεχνικών μέσων και ως προς τη διαφήμιση των ταινιών. Ταυτόχρονα, επιδιώκεται η εξοικείωση των παιδιών με πρακτικές που αφορούν στους νέους γραμματισμούς και στη χρήση απλών λογισμικών.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

---

¹ Το site δημιουργήθηκε με το εργαλείο [Webnode](#) το οποίο διατίθεται στο διαδίκτυο δωρεάν. Το εργαλείο αυτό επιτρέπει τη δημιουργία ιστοσελίδων εύκολα και εμπεριέχει πολλές δυνατότητες.

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στο παρόν διδακτικό σενάριο υιοθετείται η μαθητοκεντρική προσέγγιση σύμφωνα με την οποία η μάθηση κυριαρχείται από ανακαλυπτικές τεχνικές και οι μαθητές οδηγούνται από τον εκπαιδευτικό σε δραστηριότητες με ομαδοσυνεργατική πρακτική. Η οργανωμένη παροχή πληροφοριών μέσω ιστοσελίδας βασίζεται στο αξίωμα της παραπάνω προσέγγισης ότι ο μαθητής έχει την πλήρη υπευθυνότητα για τη μάθησή του. Όπως είπε και ο Rogers (1965), «Ξέρω ότι δεν μπορώ να διδάξω κάποιον οτιδήποτε, μπορώ μόνο να του παρέχω ένα περιβάλλον στο οποίο αυτός μπορεί να μαθαίνει» (Κορδάκη 2000). Στο πλαίσιο αυτό τα παιδιά κάνοντας χρήση των εσωτερικών τους εμπειριών και δυνατοτήτων ανακαλύπτουν και διερευνούν τις γνώσεις και στοχάζονται κριτικά πάνω σε αυτές. Η ανακαλυπτική αυτή πορεία εμπεριέχει, εκτός από τη διερεύνηση πληροφοριών και την αξιολόγηση, ταξινόμηση, διατύπωση και υποστήριξη απόψεων. Έτσι, η γλώσσα των μαθητών/τριών δένεται με την πράξη και μετατρέπεται σε εργαλείο αναζήτησης (Χαραλαμπίδης & Χατζησαββίδης 1997, 70).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Οι δραστηριότητες της οπτικοακουστικής παιδείας² έχουν καθιερωθεί, τα τελευταία χρόνια, θεσμικά στο σχολείο. Οι δραστηριότητες αυτές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο πολλών διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων και αποκαλύπτουν στα παιδιά τις υποκειμενικές θεάσεις που μπορούν να εκφραστούν σχετικά με την πραγματικότητα γύρω μας (Νέο Πρόγραμμα Σπουδών 2011). Πεδίο της καλλιτεχνικής οπτικοακουστικής έκφρασης αποτελεί και ο κινηματογράφος για τον

---

² Η οπτικοακουστική παιδεία σχετίζεται με τις μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης που προκύπτουν από τη χρήση οπτικοακουστικών εργαλείων και μέσων, όπως ο κινηματογράφος, η φωτογραφία, τα κόμικς, η ηχογράφηση, το κινούμενο σχέδιο, οι ιστοσελίδες, κ.ά. (Νέο Πρόγραμμα Σπουδών 2011).

οποίο το βιβλίο της Στ΄ Τάξης Δημοτικού αφιερώνει μία ολόκληρη ενότητα. Επιπλέον, πολύ συχνά οι μαθητές απολαμβάνουν ταινίες στο σχολείο στα πλαίσια διαθεματικών δραστηριοτήτων ή εκπαιδευτικών επισκέψεων αλλά και έξω από αυτό, με την οικογένεια ή τους φίλους τους.

Μέσα σε αυτή την αλλαγή του επικοινωνιακού τοπίου εντάσσεται και η επιλογή του συγκεκριμένου θέματος του διδακτικού σεναρίου. Στηρίζεται δε στην άποψη ότι ο κινηματογράφος ως προϊόν μιας συγκεκριμένης κοινωνίας αποτελεί ιστορικό τεκμήριο, μαρτυρία άμεση ή έμμεση για την κοινωνία που τον παρήγαγε. Επομένως, η ιστορία του κινηματογράφου θα πρέπει να ενταχθεί στη διδασκαλία, με σκοπό την κριτική προσέγγισή του και όχι την απομνημόνευση πληροφοριών. Με λίγα λόγια τα παιδιά είναι καλό να γνωρίζουν πως «γεννήθηκε» και εξελίχθηκε το μέσο που χρησιμοποιούν, συνήθως, ως ψυχαγωγία. Κατά την πορεία αυτής της διαδικασίας ο μαθητής καλείται να γίνει θεατής ταινιών και να προσεγγίσει κριτικά τον κινηματογράφο μελετώντας και ερευνώντας παλιά και σύγχρονα εργαλεία του. Παράλληλα με αυτήν την ομαδική διερεύνηση και τον κριτικό στοχασμό επιδιώκεται να αποκτήσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες γνώσεις για τη γλώσσα και δεξιότητες γραμματισμών και ιδίως των νέων γραμματισμών που πηγάζουν από τις ΤΠΕ.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με το σενάριο αυτό επιδιώκουμε οι μαθητές/-τριες:

- να γνωρίσουν την ιστορία του κινηματογράφου·
- να ανακαλύψουν τις εφευρέσεις που οδήγησαν στη γέννησή του·
- να αντιληφθούν την εξέλιξή του·
- να αντιληφθούν ότι στην πορεία της ανθρωπότητας η έρευνα και η δράση οδηγεί στην εξέλιξή της·
- να συνειδητοποιήσουν ότι ο κινηματογράφος είναι προϊόν μιας συγκεκριμένης εποχής·

- να αντιληφθούν ότι ο κινηματογράφος εκτός από μέσο ψυχαγωγίας είναι και μια μορφή τέχνης·
- να γνωρίσουν τα είδη κινηματογράφου·
- να διαβάσουν σχετικά κείμενα και να απολαύσουν παλιές και νέες ταινίες·
- να γίνουν κριτικοί αναγνώστες ταινιών συγκρίνοντας τα χαρακτηριστικά τους.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Με το σενάριο αυτό επιδιώκουμε οι μαθητές/-τριες:

- να αποκτήσουν νέο λεξιλόγιο·
- να συντάσσουν αφηγηματικά κείμενα·
- να μάθουν την ετυμολογία και τη σημασία ορισμένων λέξεων·
- να βρουν ταυτόσημες λέξεις·
- να χρησιμοποιούν χρονικούς συνδέσμους και φράσεις που δηλώνουν χρόνο·
- να γνωρίσουν λέξεις-δάνεια από ξένες γλώσσες·
- να συνειδητοποιήσουν ότι οι γλώσσες δεν είναι «καθαρές» υπό την έννοια ότι δανείζονται και δανείζουν λέξεις·
- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και τον γραπτό τους λόγο·
- να εξοικειωθούν με τη δημιουργία πολυτροπικών κειμένων (συνδυασμός λόγου-εικόνας)·
- να εξοικειωθούν με την οργάνωση πληροφοριών γύρω από ένα θέμα.

Γραμματισμοί

Με το σενάριο αυτό επιδιώκουμε οι μαθητές/-τριες:

- να εξοικειωθούν με τρόπους πλοήγησης μέσα σε μια ιστοσελίδα·
- να εξοικειωθούν με τρόπους θέασης ταινιών·
- να γνωρίσουν διαδικτυακά λεξικά·
- να εξοικειωθούν με την άντληση πληροφοριών από δικτυακούς τόπους·

- να εξοικειωθούν με το ανοικτού τύπου λογισμικό του επεξεργαστή κειμένου (ειδικότερα: να γράφουν, να αντιγράφουν, να επικολλούν και να αποθηκεύουν αρχείο).
- να εξοικειωθούν με το λογισμικό προσωπικής έκφρασης και ανάπτυξης της δημιουργικότητας και της φαντασίας.
- να εξοικειωθούν με βασικές εντολές επεξεργασίας απλών λογισμικών, όπως γράψιμο στον κειμενογράφο, αναζήτηση εικόνων στο διαδίκτυο, αντιγραφή, επικόλληση και διαμόρφωση εικόνων.
- να δημιουργούν βίντεο με το πρόγραμμα Moviemaker.

Διδακτικές πρακτικές

Διερευνητική – Ανακαλυπτική μάθηση και Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφορμή για το παρόν σενάριο θα μπορούσε να είναι η ενότητα «Κινηματογράφος-Θέατρο» στο σχολικό εγχειρίδιο *Γλώσσα ΣΤ' Δημοτικού*, αλλά και τα πολιτιστικά σχέδια εργασίας που εκπονούνται σχετικά με τον κινηματογράφο και την παραγωγή ταινίας από τα παιδιά. Εκτός όμως αυτών, αφορμή για ένα τέτοιο σενάριο, στάθηκε (και) η προβολή κινηματογραφικής ταινίας με το τέλος της 9^{ης} Ενότητας, τον γνωστό (;) σε όλο τον κόσμο Ε.Τ. (1982).

Καθώς ο κινηματογράφος αποτελεί ένα μέσο της οπτικοακουστικής παιδείας που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία, η ενασχόληση των μαθητών με την ιστορική πορεία του θα βοηθήσει στην βαθύτερη κατανόησή του. Το παρόν σενάριο έρχεται να προσθέσει στο μεγάλο θέμα του κινηματογράφου την ιστορία και την εξέλιξή του, γεγονός που κρίνεται απαραίτητο για την ολοκληρωμένη οπτική και χρήση του συγκεκριμένου οπτικοακουστικού μέσου.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Στο βιβλίο της *Γλώσσας* της Στ' Δημοτικού, η δέκατη πέμπτη ενότητα με τίτλο «Κινηματογράφος-Θέατρο» είναι αφιερωμένη στην ευαισθητοποίηση του παιδιού απέναντι σε θέματα που αφορούν την επιλογή, την παρουσίαση και τη θέαση ταινιών. Επιπλέον, στην Ευέλικτη Ζώνη προτείνεται και πραγματοποιείται το πολιτιστικό πρόγραμμα «Πάμε Σινεμά», στο οποίο τα παιδιά γνωρίζουν τις τεχνικές του κινηματογράφου και γίνονται παραγωγοί ταινιών. Επίσης, υλοποιούνται αρκετοί διαγωνισμοί στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση με θέμα την παραγωγή ταινιών μικρού μήκους.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Το παρόν σενάριο περιλαμβάνει τις παρακάτω δραστηριότητες αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών:

- ✓ μηχανή αναζήτησης στο διαδίκτυο για άντληση και αξιοποίηση πληροφοριών·
- ✓ λογισμικό επεξεργασίας κειμένου το οποίο επιτρέπει την εισαγωγή αντικειμένων, την αλλαγή της μορφής του κειμένου, την εύκολη διόρθωση των λαθών, την εύρεση, διόρθωση και αντικατάσταση του κειμένου·
- ✓ ιστοσελίδα με οργανωμένες πληροφορίες και δραστηριότητες·
- ✓ ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια που επιτρέπει την εύκολη και ταχύτατη πρόσβαση σε πηγές πληροφοριών·
- ✓ ηλεκτρονικό λεξικό το οποίο παρέχει πληροφορίες με εύχρηστο και ελκυστικό τρόπο·
- ✓ λογισμικό παρουσίασης·
- ✓ λογισμικό δημιουργίας ταινιών.

Κείμενα

Ιστοσελίδες-πηγές κειμένων

[ηλεκτρονικό περιβάλλον](#)

Πρόγραμμα γνωριμίας με τον κινηματογράφο, για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, 2002

Τι είναι ο κινηματογράφος

Google

Πύλη για την Ελληνική γλώσσα

Βικιλεξικό

Φωνόγραφος

Κινητοσκόπιο

Thomas Edison

Antoine Lumières

Ιστορία του κινηματογράφου

άρθρο.

Google

είδη ταινιών

βωβός κινηματογράφος

ομιλών κινηματογράφος

Σεργκέι Αϊζενστάιν

Το μέλλον στους κινηματογράφους είναι 4D

Ψηφιακό το μέλλον του κινηματογράφου

[ηλεκτρονικό περιοδικό](#)

Βίντεο

ιστορία του κινηματογράφου

By The Sea

Το καναρινί ποδήλατο

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η–3η διδακτική ώρα

1^η ημέρα

Η εφαρμογή του σεναρίου ξεκίνησε την Τετάρτη 22/01/2014 στην αίθουσα Πληροφορικής, όπου οι μαθητές θα παρακολουθούσαν τη θρυλική ταινία του Στήβεν Σπίλμπεργκ «Ε.Τ ο εξωγήινος», που προβλήθηκε το 1982 και σημείωσε τεράστια εισπρακτική επιτυχία. Η αφορμή για την προβολή της ταινίας δόθηκε από την πρόταση της συγγραφικής ομάδας του σχολικού βιβλίου (τεύχος Β', σ. 60) μετά το τέλος της 9ης ενότητας. Επειδή η ταινία εμπεριέχει πολλά από εκείνα τα στοιχεία που προσδίδουν μαγεία στον κινηματογράφο, αλλά μπορούν πολύ εύκολα να εντοπιστούν από μαθητές Στ' Δημοτικού, θεώρησα πάρα πολύ καλή ιδέα να αποτελέσει η ταινία τη γέφυρα μεταξύ της 9^{ης} και 15^{ης} ενότητας του σχολικού βιβλίου. Η ενότητα 15 με τίτλο «Κινηματογράφος – Θέατρο», η οποία θα διδαχθεί παράλληλα με την εφαρμογή είναι άλλωστε η αφετηρία δημιουργίας του σεναρίου. Δηλαδή «με έναν συμπάρο δυο τρυγόνια», όπως θα έλεγε και ο λαός.

Έτσι, οι μαθητές ξεκίνησαν να παρακολουθούν την ταινία (Τεκμήριο 1), την οποία

Τεκμήριο 1

δεν είχε δει κανείς, ούτε είχαν καν ακουστά. Όλοι περίμεναν κάτι το εξωγήινο, κάτι εξωπραγματικό και με δόση αρκετής φαντασίας, αφού και η αρχή της ταινίας για κάτι τέτοιο προϊδεάζει. Βέβαια, στην πορεία άρχισαν να αλλάζουν γνώμη και παρόλο που η εμφάνιση του Ε.Τ θα μπορούσε να χαρακτηριστεί (και) τρομακτική (Τεκμήριο 2), όλοι αντιλήφθηκαν ότι πρόκειται για μια ταινία διαφορετική σε σχέση με αυτές που

έχουν δει, όπου κυριαρχεί το στερεότυπο του κακού εξωγήινου εναντίον του ανθρώπινου είδους.

Τεκμήριο 2

Στη συνέχεια οι μαθητές καθηλωμένοι παρακολούθησαν την ταινία χωρίς να χρειαστεί να παρέμβω ή να παρατηρήσω κάποιον. Οι συγκινητικές στιγμές, γεμάτες με ανθρωπιά, φαντασία αλλά και χιούμορ, ήταν αρκετές από μόνες τους να τραβήξουν την προσοχή των μαθητών, να εξάψουν τη φαντασία τους, με αποτέλεσμα να απολαύσουν την ταινία. Ήταν τόση η προσήλωσή τους, ώστε την ώρα που χτύπησε το κουδούνι για το πρώτο διάλειμμα, το γνωστό «ελατήριο» δε λειτούργησε, κι έτσι δεν κουνήθηκε κανείς. Με μια ματιά, σε 10 δευτερόλεπτα συμφωνήθηκε να συνεχίσουμε έως το τέλος της ταινίας και μετά βλέπουμε.

Τεκμήριο 3

Η ταινία τελείωσε λίγο μετά το πρώτο διάλειμμα (Τεκμήριο 3). Κοιταχτήκαμε όλοι μεταξύ μας και πριν προλάβουν να πουν ή να σχολιάσουν οι μαθητές οτιδήποτε γι' αυτήν, τους ανακοίνωσα ότι θα κάνουν ένα δεκάλεπτο διάλειμμα και θα κουβεντιάσουμε στην τάξη. Με την επιστροφή τους στην τάξη και εκμεταλλευόμενος

τις άριστες εντυπώσεις των μαθητών για την ταινία, ξεκίνησε κουβέντα, τόσο στην ολομέλεια όσο και στις ομάδες των μαθητών για θέματα όπως τι είναι κινηματογράφος, ποια ταινία παρακολούθησαν πρόσφατα, αν την είδαν στην τηλεόραση, στον κινηματογράφο ή αλλού. Επίσης, συζητήθηκε για τα είδη των ταινιών που προτιμούν να βλέπουν, αν έχουν δει αρκετές ταινίες και ποιες ήταν οι εντυπώσεις τους γι' αυτές. Επιπρόσθετα συζητήσαμε και προσπαθήσαμε όλοι μαζί να προσδιορίσουμε την αρχή της κινηματογραφικής τέχνης. Οι απαντήσεις των μαθητών δεν ήταν ικανοποιητικές, και ελάχιστοι γνώριζαν ή υποψιάζονταν ότι ο κινηματογράφος είναι εφεύρεση που αφορά τον τελευταίο αιώνα και λίγο παραπάνω. Να σημειωθεί σε αυτό το σημείο ότι ενώ προβλεπόταν να επισκεφθούν οι μαθητές τον ιστότοπο στον οποίο είναι αναρτημένες όλες οι δραστηριότητες του σεναρίου για να πάρουν μια ιδέα περί τίνος πρόκειται, αυτό δεν έγινε, αλλά προτιμήθηκε να γίνει την επόμενη ημέρα, διότι έπρεπε η αίθουσα να αδειάσει. Επιπρόσθετα προτάθηκε στους μαθητές όποιος θα ήθελε να συντάξει μια μικρή περίληψη, μια παρουσίαση του περιεχομένου της ταινίας κατά τα πρότυπα της άσκησης 2 στη σελίδα 39 του βιβλίου. Τα κειμενάκια τους συμφωνήθηκε να αναρτηθούν στο Wiki της τάξης και να διαβαστούν την επόμενη ημέρα.

Στην πρώτη φάση οι μαθητές αξιολογήθηκαν για τις γνώσεις που έχουν για τον κινηματογράφο αλλά και την κουλτούρα τους στο να παρακολουθούν μια ταινία όπως πρέπει. Αν και στο πρώτο δεν είχαν τα καλύτερα αποτελέσματα, εντούτοις ίσως και λόγω της συγκεκριμένης ταινίας έδειξαν αρκετή ωριμότητα στην παρακολούθησή της. Έτσι δόθηκε το απαραίτητο έναυσμα με ξεκίνημα αρκετά καλό και ενδιαφέρον για την εφαρμογή του σεναρίου.

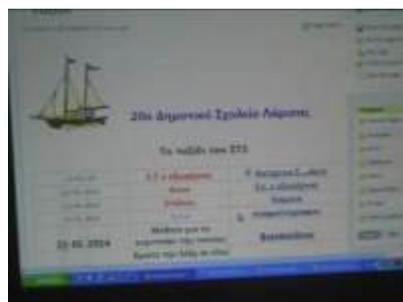
4η & 5η διδακτική ώρα

2η ημέρα

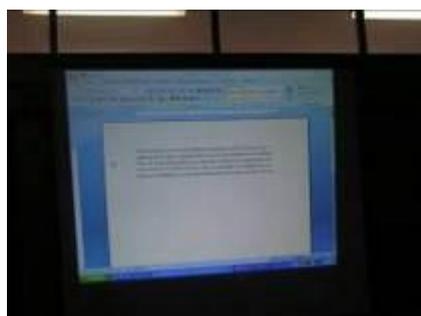
Η δεύτερη ημέρα εφαρμογής ήταν η επόμενη (23/1/2014) και ξεκίνησε στο εργαστήριο πληροφορικής με τους μαθητές χωρισμένους σε ομάδες που είχαν

δημιουργηθεί από την αρχή της εβδομάδας. Το μόνο που έλειπε ήταν η ονοματοδοσία της κάθε ομάδας. Αφού λοιπόν δόθηκαν τα ονόματα στις ομάδες («εξωγήινος», «Έλλιουτ», «Τσάρλι Τσάπλιν», «τηλεφωνήσει σπίτι» και «Άγγελοι του Τσάρλι» — λόγω της παρουσίας της Ντρου Μάριμπορ), οι μαθητές είδαν στο Wiki της τάξης τις αναρτήσεις αυτών που μπήκαν στον κόπο να γράψουν κάτι (Τεκμήριο 4). Έτσι, κατεβάσαμε τα αρχεία και διαβάστηκαν στην ολομέλεια οι σύντομες περιλήψεις της ταινίας (Τεκμήριο 5). Κάνοντας μια μικρή παρένθεση, διαβάσαμε και τη βιογραφία της Ντρου Μπάριμπορ,

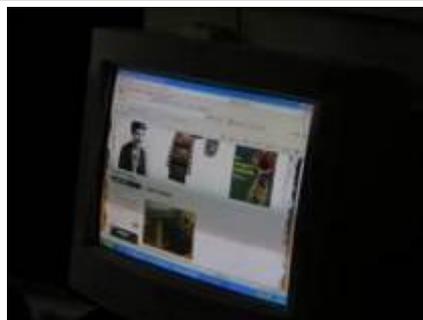

Τεκμήριο 4

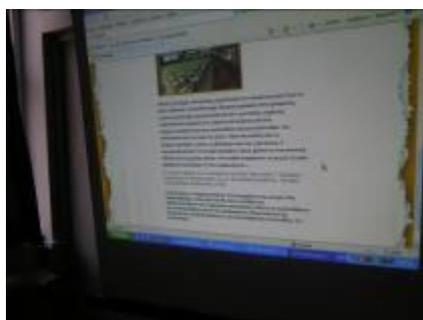
Τεκμήριο 5

αφού οι μαθητές είχαν την περιέργεια να δουν πώς εξελίχθηκε η καριέρα του κοριτσιού της ταινίας, αλλά και να μάθουν την ενδιαφέρουσα -από κάθε άποψη- ζωή της ηθοποιού. Έτσι, στη συνέχεια, αφού τελειώσαμε με τις περιλήψεις, (βλ. φάκελο «Perilhpsh_tainias») της ταινίας, οι μαθητές, αφού τους κοινοποιήθηκε ο σύνδεσμος, επισκέφθηκαν τον [ιστότοπο του σεναρίου](#) (Τεκμήριο 6). Αμέσως οι μαθητές

Τεκμήριο 6

αναγνώρισαν τη φυσιογνωμία του Τσάρλι Τσάπλιν, αλλά θυμήθηκαν κιόλας απόσπασμα ταινίας που παρακολούθησαν πέρυσι στα πλαίσια εφαρμογής ενός σεναρίου. Στον ίδιο λόγο οφείλεται και η αναγνώριση της εικόνας από το «Καναρινί ποδήλατο», μια ταινία που επίσης είδαν στην αρχή της φετινής σχολικής χρονιάς. Στη συνέχεια διαβάστηκε στην ολομέλεια το κείμενο της αρχικής σελίδας (Τεκμήριο 7) και το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στις ερωτήσεις που υπάρχουν κάτω από το κείμενο.

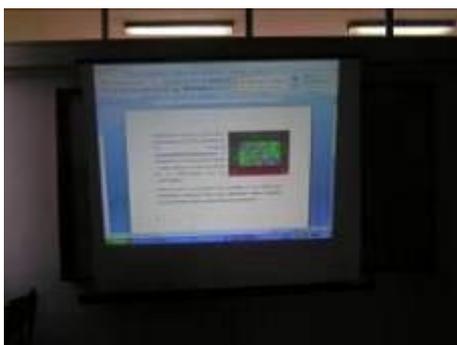
Τεκμήριο 7

Κατόπιν οι μαθητές επέλεξαν από το μενού αριστερά [«Τι είναι ο κινηματογράφος;»](#), για να βρεθούν μπροστά στις απόψεις διάσημων σκηνοθετών. Καθένας μαθητής διάβασε τα λόγια ενός σκηνοθέτη, στα οποία γλαφυρά παρουσιάζονται τα «δυνατά» σημεία της κινηματογραφικής τέχνης (Τεκμήριο 8). Μετά οι μαθητές, αφού τους εξηγήθηκε ότι

Τεκμήριο 8

μόνοι τους θα προσπαθήσουν επισκεπτόμενοι συγκεκριμένους ιστότοπους οι οποίοι παρατίθενται στο τέλος της σελίδας, να γράψουν τη γνώμη τους για το τι είναι κινηματογράφος. Αφού «κατέβασαν» οι μαθητές το [1^ο φύλλο εργασίας](#) (Τεκμήριο 9),

Τεκμήριο 9

ξεκίνησαν να συνεργάζονται και παράλληλα να εξετάζουν το περιεχόμενο των προτεινόμενων ιστοσελίδων, με σειρά που η κάθε ομάδα επέλεξε να ακολουθήσει. Έτσι, «κατέβασαν» το άρθρο που προτεινόταν, το διάβασαν προσπαθώντας να εντοπίσουν ενδιαφέροντα σημεία που θα συμπεριλάβουν στο κείμενο που θα γράψουν (Τεκμήριο 10). Ταυτόχρονα ή μετά, αναλόγως ομάδας, επισκέφθηκαν την «Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα» και διάβασαν την ερμηνεία που έδινε στο λήμμα

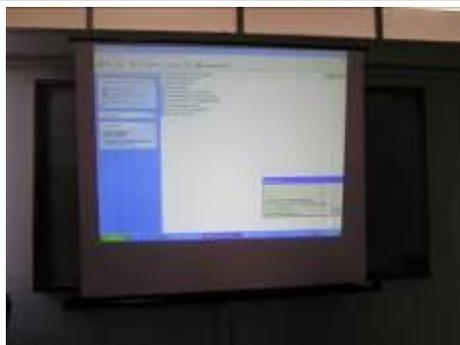
Τεκμήριο 10

«[Κινηματογράφος](#)» το *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (Τριανταφυλλίδη)* (Τεκμήριο 11) αλλά και το *Βικιλεξικό*, για να δουν την ετυμολογία και ό,τι άλλο αναφέρεται σχετικά με τον κινηματογράφο.

Τεκμήριο 11

Ακολούθησε μισή ώρα συνεργασίας, δημιουργικότητας και αναζήτησης. Τα αποτελέσματα με τη μορφή αρχείων κειμένου, το καθένα με το όνομα της ομάδας που το συμπλήρωσε, οι μαθητές το αποθήκευσαν στον κοινόχρηστο φάκελο (τεκμήριο 12) και μάλλον αξιολογώντας τα θα μπορούσε κανείς να τα θεωρήσει ικανοποιητικά (βλ. φάκελο «1^ο fyllo_ergasias»). Θετικά, επίσης, αξιολογείται και ο τρόπος συνεργασίας των μαθητών και η διαδικασία επιλογής αυτών που τελικά καταγράφηκαν.

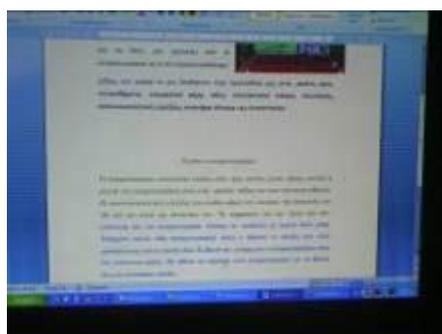

Τεκμήριο 12

6η & 7η διδακτική ώρα

3^η ημέρα

Η τρίτη ημέρα εφαρμογής ήταν η Παρασκευή 24/1/2014 στη διάρκεια της οποίας προβλεπόταν η επιλογή του συνδέσμου «[Γιατί σινεμά;](#)» από το μενού της αρχικής σελίδας της ιστοσελίδας του σεναρίου. Πριν από τη μετάβαση στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα διαβάστηκαν στην ολομέλεια τα κείμενα των ομάδων που παρήχθησαν την προηγούμενη ημέρα (Τεκμήριο 13). Έτσι, επιλέγοντας οι μαθητές τον σύνδεσμο,

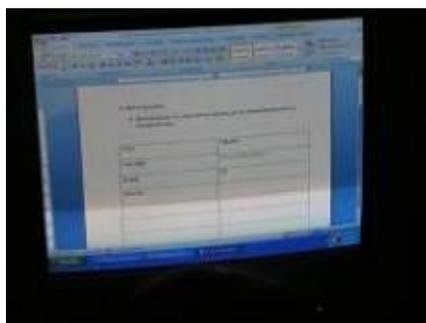
Τεκμήριο 13

βρέθηκαν μπροστά σε ορισμένες «κινηματογραφικές» εικόνες (Τεκμήριο 14), οι οποίες αναφέρονταν στη λέξη *σινεμά*.

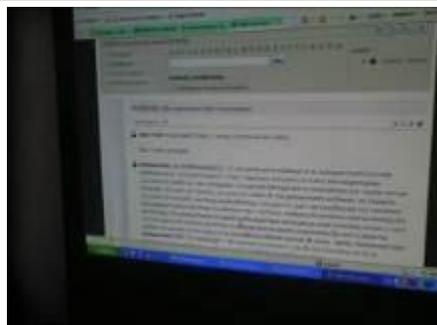
Τεκμήριο 14

Στη συνέχεια οι μαθητές κατέβασαν το [2^ο φύλλο εργασίας](#) στο οποίο έπρεπε να συμπληρώσουν πίνακα με τις λέξεις-δάνεια και δίπλα τη σημασία τους (Τεκμήριο 15).

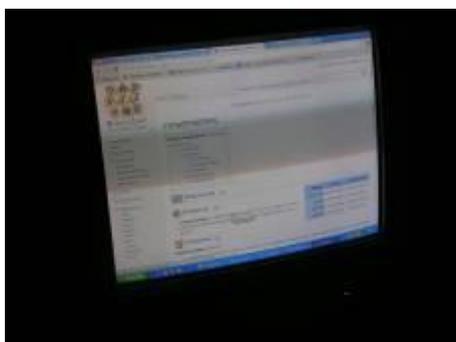
Τεκμήριο 15

Στην αρχή οι μαθητές έδειξαν να δυσανασχετούν, καθώς αντιλήφθηκαν –λανθασμένα όπως αποδείχτηκε στη συνέχεια– ότι αυτό είναι αρκετά δύσκολο. Κατόπιν επισκέφθηκαν το [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής Γλώσσας](#) (Τεκμήριο 16), για να δουν την ερμηνεία της λέξης *κινηματογράφος*. Εκεί διαπίστωσαν ότι η λέξη είναι γλωσσικό μεταφραστικό δάνειο από τη γαλλική γλώσσα, κάτι που επιβεβαιώθηκε και με την

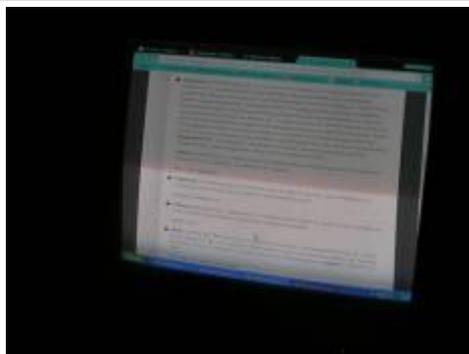
Τεκμήριο 16

επίσκεψη στο [Βικιλεξικό](#) (Τεκμήριο 17). Αμέσως μετά, οι μαθητές επισκέφθηκαν το [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#), επέλεξαν από το «σημασιολογικό πεδίο» τη λέξη *κινηματογράφος* και βρέθηκαν μπροστά σε λέξεις σχετικές με τον κινηματογράφο (Τεκμήριο 18). Εκεί, οι μαθητές αντιλήφθηκαν ότι υπάρχουν αρκετές λέξεις, οι οποίες «κατάγονται» από άλλες γλώσσες και ιδιαίτερα από τη γαλλική. Με τη συζήτηση που ακολούθησε έγινε προσπάθεια να «μαντέψουν» γιατί οι περισσότερες λέξεις είναι

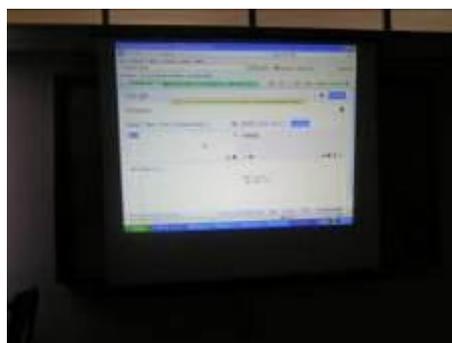
Τεκμήριο 17

γαλλικές, αφού το ξεκίνημα του κινηματογράφου είναι μάλλον «γαλλική υπόθεση» (αδελφοί Λυμιέρ). Συνεχίζοντας οι μαθητές «δοκίμασαν» το εργαλείο που διαθέτει το Googletranslate, αυτό που προφέρει τις λέξεις που υπάρχουν για μετάφραση, ώστε να ακούσουν και την ιδιαίτερη γαλλική προφορά των «κινηματογραφικών» λέξεων

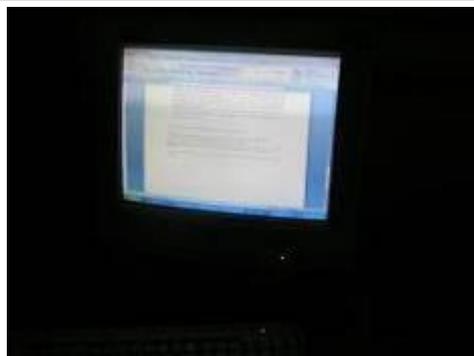
Τεκμήριο 18

(Τεκμήριο 19). Έχοντας πλέον αρκετά «εφόδια» στα χέρια τους οι μαθητές συμπλήρωσαν τον πίνακα, εξαντλώντας όλες τις πιθανές λέξεις και γεμίζοντας τα αντίστοιχα κελιά (βλ. φάκελο: «2^ο fyllo_ergasias»). Με βάση αυτόν τον πίνακα οι μαθητές προχώρησαν στη δεύτερη δραστηριότητα του 2^{ου} φύλλου εργασίας η οποία προέβλεπε τη δημιουργία κειμένου με τη χρήση αυτών των λέξεων με σκοπό την

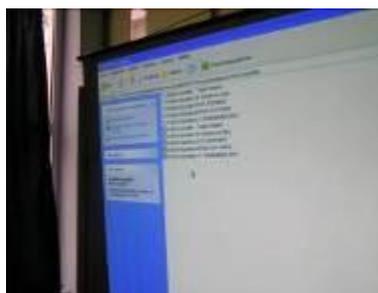
Τεκμήριο 19

εναλλακτική παρουσίαση αυτών των λέξεων στην ελληνική γλώσσα (Τεκμήριο 20). Όταν ολοκληρώθηκε η δημιουργία αυτών των κειμένων, η κάθε ομάδα αποθήκευσε στον κοινόχρηστο φάκελο (Τεκμήριο 21) το «δικό της» φύλλο εργασίας.

Τεκμήριο 20

Σε αυτήν τη φάση οι μαθητές κατανόησαν την ύπαρξη αρκετών λέξεων που τις έχουμε δανειστεί από την (κυρίως) γαλλική γλώσσα για τον κινηματογράφο, αφού και η ίδια η λέξη είναι γαλλική. Επίσης κατανόησαν ότι αυτό συμβαίνει και σε άλλους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας (για παράδειγμα στην επιστήμη της πληροφορικής, όπου όλα έχουν «αμερικάνικα» δημιουργηθεί και ονοματοδοτηθεί). Από την άλλη τα κείμενα που δημιουργήθηκαν παρόλο τον χρονικό περιορισμό που υπήρχε, μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι ανταποκρίνονται στις προσδοκίες μου (βλ. φάκελο: «2^ο fyllo_ergasias»).

Τεκμήριο 21

8η & 9η διδακτική ώρα

4^η ημέρα

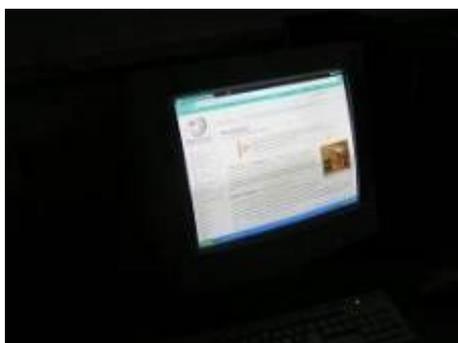
Η Δευτέρα 27/01/2014 ήταν η 4^η ημέρα εφαρμογής του σεναρίου. Κατά τη διάρκεια της ημέρας το σενάριο προέβλεπε να επισκεφθούν οι μαθητές την ιστοσελίδα, η

οποία παρουσιάστηκε με το πάτημα από το αριστερό (γνωστό πλέον) μενού της επιλογής [«Ιστορία του Κινηματογράφου»](#). Οι μαθητές βρέθηκαν μπροστά σε έναν φωνόγραφο και στην εικόνα ενός κινητοσκοπίου (Τεκμήριο 22). Αφού διαβάστηκαν τα κείμενα που υπάρχουν στην ιστοσελίδα, προτάθηκε στους μαθητές να επισκεφθούν τη [Βικιπαίδεια](#) με το λήμμα «φωνόγραφος» επιλέγοντας την υπερσύνδεση (Τεκμήριο 23) και κατόπιν τον ιστότοπο Cinemamedia.gr, για να

Τεκμήριο 22

Τεκμήριο 23

διαβάσουν και να γνωρίσουν τι είναι το [κινητοσκόπιο](#) (Τεκμήριο 24). Σε αυτό το σημείο δεν παραλήφθηκε, όταν οι μαθητές διάβασαν για τον φωνογράφο, να αναφερθεί και το γεγονός ότι με την ίδια λογική αλλά με εντελώς διαφορετική τεχνολογία, έχουν δημιουργηθεί και τα CD. Αφού οι μαθητές έμαθαν για τα παραπάνω, στη συνέχεια σχολιάστηκε η ημερομηνία της πρώτης δημόσιας

κινηματογραφικής προβολής, γεγονός που είχε αναφερθεί κατά την πρώτη ημέρα εφαρμογής. Οι μαθητές επέλεξαν τον [σύνδεσμο](#) που οδηγούσε στην πηγή αυτής της πληροφορίας (Τεκμήριο 25) και διάβασαν αυτά που αναφέρονταν στην ιστοσελίδα.

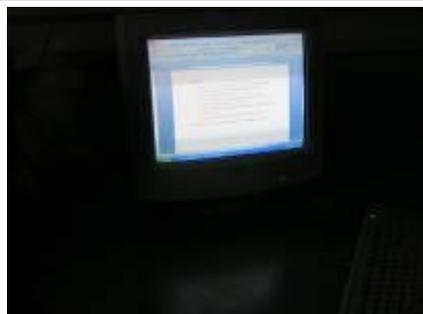

Τεκμήριο 24

Τεκμήριο 25

Κατόπιν κατέβασαν το [3^ο φύλλο εργασίας](#) (Τεκμήριο 26) με το οποίο καλούνταν να γράψουν ένα πολυτροπικό κείμενο με βάση τις απαντήσεις που θα έδιναν σε ερωτήσεις που έχουν να κάνουν με την εξέλιξη και την ιστορία του κινηματογράφου.

Τεκμήριο 26

Για να προκύψουν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα, οι μαθητές διάβασαν πρώτα τη Βιογραφία του [Edison](#) (Τεκμήριο 27) και κατόπιν αυτήν του [Lumières](#) (τεκμήριο 28). Βεβαίως, μετά την ανάγνωση της βιογραφίας του Edison, αναφέρθηκε και το γεγονός, ότι ο ίδιος ανακάλυψε τις λάμπες φθορισμού και μάλιστα είναι περισσότερο

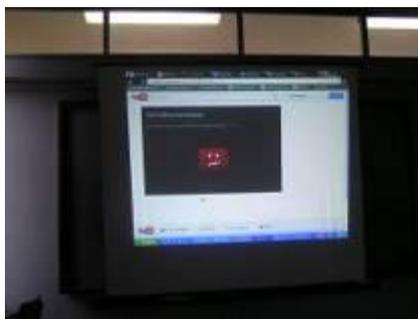
Τεκμήριο 27

Τεκμήριο 28

γι' αυτόν τον λόγο, γνωστός. Επιλέγοντας στη συνέχεια τον σύνδεσμο [«Ιστορίας του κινηματογράφου»](#) οι μαθητές οδηγήθηκαν στο YouTube, για να δουν το σχετικό βίντεο, πράγμα όμως που δεν ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθεί, διότι το βίντεο είναι «απόρρητο», όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται (Τεκμήριο 29). Τη δυσκολία αυτή

Τεκμήριο 29

έπρεπε να την ξεπεράσουμε, γι' αυτό πληκτρολογήσαμε στο πλαίσιο αναζήτησης «Η ιστορία του κινηματογράφου», αλλά και πάλι λόγω δυσλειτουργίας του φυλλομετρητή Google Chrome, δεν μπορούσαμε να δούμε το συγκεκριμένο βίντεο (τεκμήριο 30). Γι' αυτό χρησιμοποιήσαμε τον Internet Explorer και τελικά είδαμε το

Τεκμήριο 30

βίντεο, το οποίο ομολογουμένως άξιζε τον κόπο (Τεκμήριο 31). Αφού λοιπόν προτάθηκε για το τέλος και η αναζήτηση εικόνων στην [Google](#) όπως αναφερόταν

στην ιστοσελίδα, οι μαθητές ξεκίνησαν να γράφουν τα κείμενά τους, εμπλουτίζοντάς τα με εικόνες σχετικές με τον κινηματογράφο, τις οποίες όπως προαναφέρθηκε

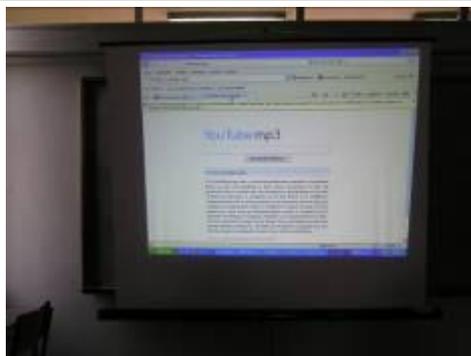

Τεκμήριο 31

αναζήτησαν στο Διαδίκτυο (Τεκμήριο 32). Κατόπιν οι μαθητές αποθήκευσαν το 3^ο φύλλο εργασίας στον κοινόχρηστο φάκελο η κάθε ομάδα με το όνομά της (βλ. φάκελο: «3ο Fyllo Ergasias»). Μερικοί πρότειναν να κάνουν άλμπουμ παρουσιάσεων στο PowerPoint. Αφού είχαν τελειώσει και απέμενε λίγος χρόνος δεν τους έφερα αντίρρηση — το αντίθετο τους ενθάρρυνα (βλ. φάκελο: «Album_foto»). Δύο μαθήτριες δεν σταμάτησαν εκεί αλλά συνέχισαν. Αφού έψαξαν και βρήκαν αρκετές «κινηματογραφικές» εικόνες, ζήτησαν να τους προτείνω ένα μουσικό και νοσταλγικό

Τεκμήριο 32

Τεκμήριο 33

κομμάτι, το οποίο θα ενσωμάτωναν στο βίντεο που θα δημιουργούσαν με το πρόγραμμα Moviemaker. Έτσι μετά από τις απαραίτητες ενέργειες (Τεκμήριο 33), προσπάθησαν, συνεργάστηκαν (Τεκμήριο 34) και δημιούργησαν βίντεο με θέμα τον κινηματογράφο, το οποίο αναρτήθηκε στο [YouTube](https://www.youtube.com).

Τεκμήριο 34

Όλα όσα παρήγαγαν οι μαθητές είναι τα σημεία αξιολόγησης της επιτυχίας ή μη της εφαρμογής σε αυτό το σημείο. Αν κανείς κοιτάξει τα περιεχόμενα των εγγράφων, αλλά και των προαιρετικά δημιουργημένων άλμπουμ αλλά και του βίντεο, θα συμπεράνει μάλλον ότι κάτι έγινε.

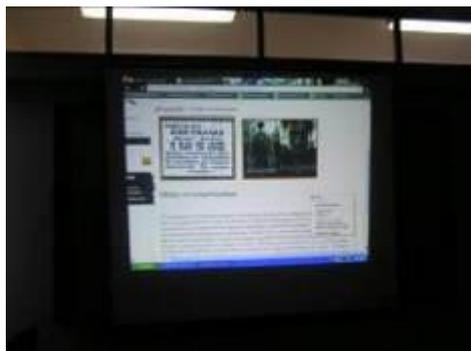
10η & 11η διδακτική ώρα

5^η ημέρα

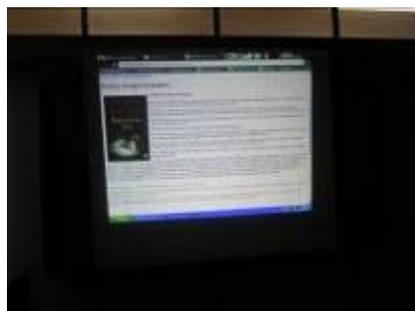
Η πέμπτη ημέρα εφαρμογής ήταν η Τρίτη 28/01/2014. Οι μαθητές στην αρχή επέλεξαν από την ιστοσελίδα του «Κινηματογράφου» την [«Εξέλιξη του](#)

[Κινηματογράφου](#)», για να βρεθούν μπροστά σε δύο αφίσες και σε κείμενο (τεκμήριο 35). Αφού σχολιάστηκε ότι η μια είναι αρκετά παλιά και η άλλη σύγχρονη, οι

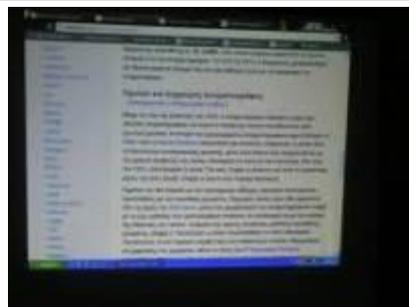

Τεκμήριο 35

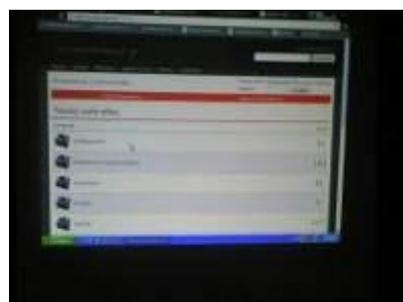

Τεκμήριο 36

μαθητές διάβασαν στην ολομέλεια το κείμενο. Κατόπιν ακολούθησαν τους υπερσυνδέσμους που υπήρχαν μέσα σε αυτό. έτσι αρχικά οι μαθητές διάβασαν για τον βωβό κινηματογράφο (Τεκμήριο 36), μετά για τον ομιλούντα (Τεκμήριο 37) και τελειώνοντας είδαν τα είδη του κινηματογράφου σε σχετική ιστοσελίδα (Τεκμήριο 38). Αμέσως μετά επιλέγοντας τον κατάλληλο σύνδεσμο οδηγήθηκαν στον ιστότοπο

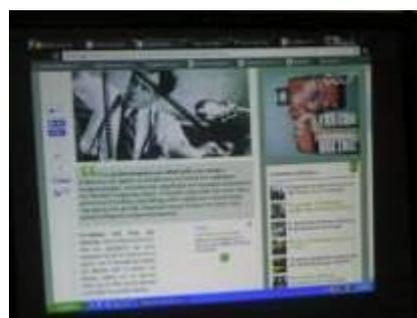

Τεκμήριο 37

Τεκμήριο 38

της –πάλαι ποτέ– ΕΤ3, για να διαβάσουν για τον κορυφαίο ρώσο σκηνοθέτη Αϊζενστάιν (Τεκμήριο 39). Επειδή οι μαθητές αναρωτήθηκαν για ποιον λόγο η ταινία «Θωρηκτό Ποτέμκιν» χαρακτηρίζεται ως ένα από τα αριστουργήματα του

Τεκμήριο 39

παγκόσμιου κινηματογράφου, θεώρησα χρήσιμο να επεκταθούν οι γνώσεις των μαθητών με το να μάθουν περισσότερα για την ταινία. Έτσι εξαρχής επέλεξαν στο

κάτω μέρος της ιστοσελίδας και στην ένδειξη «σχετικά άρθρα» το άρθρο «Πρεμιέρα για το θωρηκτό Ποτέμκιν» (Τεκμήριο 40). Συμπληρωματικά επιλέχθηκε να

Τεκμήριο 40

παρακολουθήσουν το απόσπασμα στο οποίο αναφέρεται το άρθρο και αφορά τη σκηνή στις σκάλες της Οδησσού, μιας και οι μαθητές εξέφρασαν την απορία τους για το περιεχόμενο της σκηνής (Τεκμήριο 41). Κατόπιν οι μαθητές παρακολούθησαν το

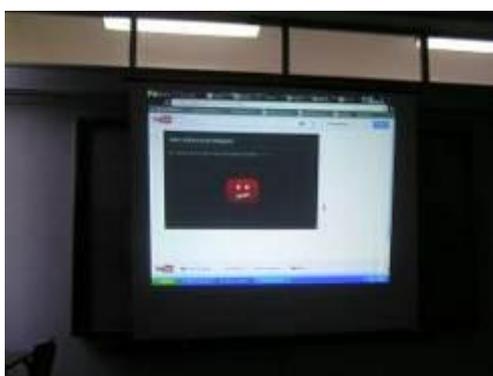
Τεκμήριο 41

βίντεο By the sea (Τεκμήριο 42) με τον Τσάρλι Τσάπλιν, και αμέσως μετά το πεντάλεπτο απόσπασμα στο ξεκίνημα της ταινίας «Το καναρινί ποδήλατο», που

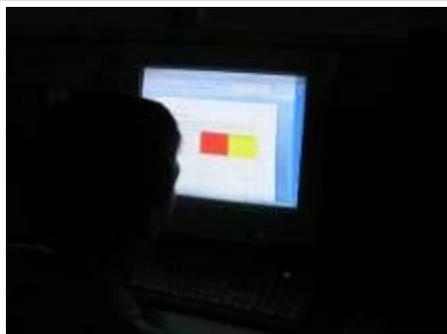
Τεκμήριο 42

επέλεξα όταν χρειάστηκε να αναζητήσουμε την ταινία, μιας και ο υπερσύνδεσμος που προέβλεπε το σενάριο οδηγούσε σε «απόρρητο βίντεο», όπως συνέβη και την προηγούμενη ημέρα (Τεκμήριο 43). Άλλωστε πρόσφατα (πριν από 5 μήνες) οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να δουν ολόκληρη την ταινία, άρα τη θυμούνταν αρκετά καλά. Αμέσως μετά οι μαθητές κατέβασαν το [4^ο φύλλο εργασίας](#) και ξεκίνησαν για

Τεκμήριο 43

συμπληρώνουν στον πίνακα τις διαφορές μεταξύ των δύο ταινιών (Τεκμήριο 44). Στη συνέχεια, αφού διάβασαν το κείμενο της 2^{ης} δραστηριότητας, παρατήρησαν τις 8 αφίσες (4 παλιές και 4 νέες) και άρχισαν στον σχετικό πίνακα να σχολιάζουν ορισμένα στοιχεία όπως τα σύμβολα, τα μηνύματα, και τους συνδυασμούς χρώματος,

Τεκμήριο 44

γραμμάτων και συμβόλων. Έπειτα έγραψαν τις απόψεις τους παρακάτω εκεί όπου η δημιουργός πρότεινε και προετοίμασε (Τεκμήριο 45). Με το τέλος της συμπλήρωσης οι μαθητές αποθήκευσαν στον κοινόχρηστο φάκελο τα αρχεία τους, δίνοντας σε καθένα το όνομα της ομάδας τους (βλ. φάκελο: «4ο fyllo_ergasias»).

Τεκμήριο 45

Η ορθή και πλήρης συμπλήρωση των πινάκων στο 4^ο φύλλο εργασίας είναι το επίκεντρο της αξιολόγησης σε αυτήν τη φάση, χωρίς να παραλειφθεί και το γεγονός της απόκτησης από τους μαθητές γνώσεων σχετικών με τον παγκόσμιο κινηματογράφο.

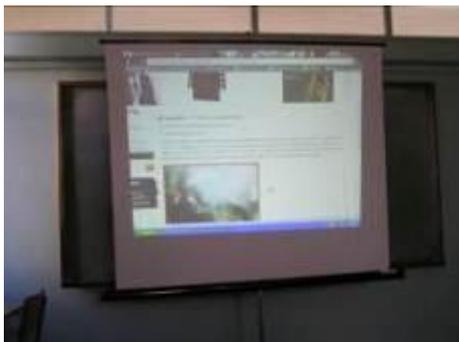
12η & 13η διδακτική ώρα

6^η ημέρα

Η τελευταία ημέρα εφαρμογής του σεναρίου, η 6^η κατά σειρά ήταν η Τετάρτη 29/01/2014. Κατά τη διάρκεια αυτής οι μαθητές επέλεξαν τον υπερσύνδεσμο [«Το μέλλον του» \(κινηματογράφου\)](#), για να βρεθούν σε ένα άρθρο των L. A Times, το

οποίο αναφερόταν στην εξέλιξη της τεχνολογίας 4D, που ήδη όπως διαβάσαμε εφαρμόζεται σε 20 αίθουσες από το 2009 (Τεκμήριο 46). Για να «πειστούν» οι

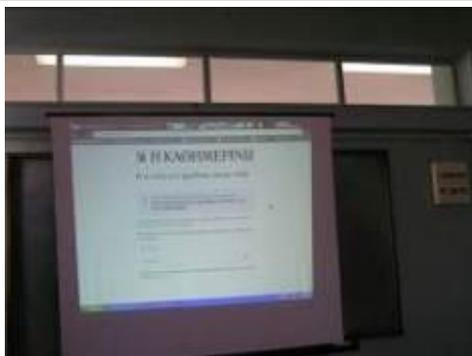
Τεκμήριο 46

μαθητές ότι πρόκειται πράγματι για άρθρο αμερικανίδας δημοσιογράφου, επιλέγουν τον υπερσύνδεσμο για να δουν την πηγή των γραφομένων (Τεκμήριο 47).

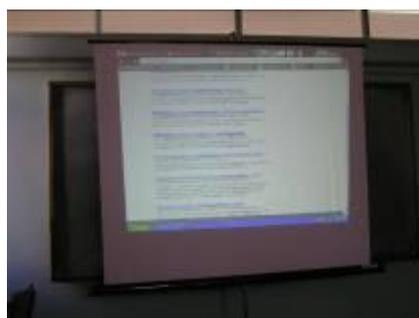
Τεκμήριο 47

Στη συνέχεια προβλεπόταν οι μαθητές να διαβάσουν δύο συνεντεύξεις με την επίσκεψή τους στον ιστότοπο της «Καθημερινής», αλλά το link οδηγούσε σε μη υπαρκτή σελίδα (Τεκμήριο 48). Γι' αυτό είχα φροντίσει από το προηγούμενο βράδυ

Τεκμήριο 48

να βρω το άρθρο και με κάποιον τρόπο να είναι προσπελάσιμο. Έτσι εντοπίζοντας το αποθηκευμένο στιγμιότυπο στον server, αντιγράφηκε η υπερσύνδεση και αναρτήθηκε στο Wiki της τάξης. Όμως, θεώρησα εκείνη στη στιγμή χρήσιμο να δουν οι μαθητές όλη τη διαδικασία να εξελίσσεται μπροστά τους συμμετέχοντας και οι ίδιοι. Γι' αυτό τους προέτρεψα να πληκτρολογήσουν τον πιθανό τίτλο που μπορεί να είχε το άρθρο, τη λέξη «άρθρο» και βέβαια «Καθημερινή» (Τεκμήριο 49). Από την αναζήτηση το τέταρτο αποτέλεσμα ήταν αυτό που ζητούσαμε. Επέλεξαν από το μενού στο τέλος της

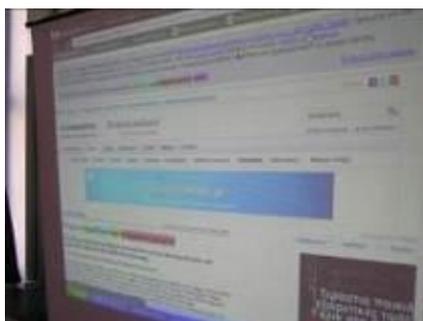

Τεκμήριο 49

διεύθυνσης την «[προσωρινή αποθήκευση](#)». Οι μαθητές επισκέφθηκαν την ιστοσελίδα (χωρίς γραφικά) και διάβασαν τις δύο συνεντεύξεις σιωπηρά (Τεκμήριο 50). Κατόπιν ακολούθησε συζήτηση για το πόσο δίκιο έχουν οι δύο σκηνοθέτες στα λεγόμενά τους,

και βέβαια κατά πόσο οι ίδιοι οι μαθητές αντιλαμβάνονται αυτήν τη «νοσταλγία» που περιγράφει ο Βιμ Βέντερς.

Τεκμήριο 50

Αμέσως μετά οι μαθητές κατέβασαν το [5^ο φύλλο εργασίας](#) (Τεκμήριο 51) για να υλοποιήσουν τη μία και μοναδική δραστηριότητα που περιέχει, εμπλέκοντας έτσι τους μαθητές σε μια ωφέλιμη γι' αυτούς διαδικασία, αυτή της δημιουργίας ενός συγκροτημένου κειμένου. Τα κείμενα αυτά αποθηκεύτηκαν με το όνομα της κάθε ομάδα στον κοινόχρηστο φάκελο (βλ. φάκελο: «5o_fyllo_ergasias»).

Τεκμήριο 51

Επειδή οι μαθητές συνεργάστηκαν άψογα και παρήγαγαν πολύ καλά κείμενα, αλλά και επειδή μας «περίσσεψε» λίγος χρόνος, σκέφτηκα να τελειώσουμε την εφαρμογή με ένα δεκάλεπτο απόσπασμα από την ελληνική ταινία «Τα κίτρινα γάντια» του

Αλέκου Σακελάριου. Το απόσπασμα βέβαια που επιλέχτηκε ήταν ο διάλογος μεταξύ Γκιωνάκη και Σταυρίδη με τον θυρλικό «Μπρίλη» να δίνει ρεσιτάλ ηθοποιίας και να σκορπάει άφθονο γέλιο (Τεκμήριο 52).

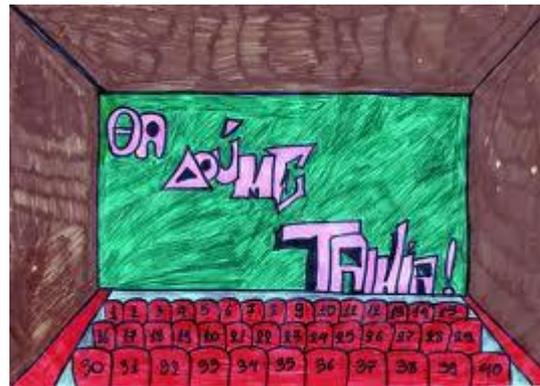

Τεκμήριο 52

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1) Γράφουμε τη γνώμη μας για το τί είναι ο κινηματογράφος με σκοπό τη δημοσίευσή της στο [ηλεκτρονικό περιοδικό independent.gr](http://independent.gr). Χρησιμοποιούμε τις πληροφορίες που αντλήσαμε από τα λεξικά και το άρθρο, καθώς και τις δικές μας εμπειρίες από τα κινηματογραφικά έργα που παρακολουθήσαμε.

Λέξεις που μπορεί να μας βοηθήσουν στην προσπάθειά μας είναι: *εικόνα, ήχος, συναισθήματα, πνευματική μάχη, ιδέες, εναλλακτικοί κόσμοι, πολιτισμός, κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις, κινητήρια δύναμη της Αναγέννησης*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[επιστροφή](#)

2) Οι υπεύθυνοι/-ες της ιστοσελίδας «Πύλη για την ελληνική γλώσσα» δημοσίευσαν την εξής ανακοίνωση: «Καλούμε τους/τις μαθητές/-τριες της Στ΄ Τάξης των Δημοτικών σχολείων της χώρας μας να δημιουργήσουν αφηγηματικά κείμενα σχετικά με το σημασιολογικό πεδίο του κινηματογράφου, που βρίσκεται στο λεξικό της κοινής νεοελληνικής, χρησιμοποιώντας όσες περισσότερες λέξεις μπορούν. Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι ο εναλλακτικός τρόπος παρουσίασης των συγκεκριμένων λέξεων. Τα καλύτερα κείμενα θα δημοσιευθούν στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα, ενώ όλα τα συμμετέχοντα σχολεία θα βραβευθούν με ένα λεξικό».

Στο πλαίσιο της ανακοίνωσης αυτής, το σχολείο μας αποφάσισε να συμμετάσχει στον διαγωνισμό. Για το σκοπό αυτό καλείται η κάθε ομάδα να γράψει το δικό της κείμενο το οποίο στη συνέχεια θα το αναδιατυπώσει αντικαθιστώντας τις ξένες λέξεις με τις ταυτόσημες ελληνικές για να δούμε αν έγιναν κατανοητές οι συγκεκριμένες λέξεις.

.....
.....
.....
.....
.....

[επιστροφή](#)

3ο Φύλλο εργασίας

1) Γράφουμε ένα αφηγηματικό κείμενο για την ιστορία του κινηματογράφου. Καλό είναι να αναφέρουμε και τις σημαντικότερες χρονολογίες που αποτέλεσαν σταθμούς στην εξέλιξή του. Για τον παραπάνω σκοπό θα βοηθηθείτε, αν απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις. Μην ξεχνάτε να ενώνετε τις απαντήσεις σας με χρονικούς συνδέσμους ή φράσεις που δηλώνουν χρόνο. Εναλλακτικά μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το λογισμικό παρουσίασης του υπολογιστή σας για να γίνει η εργασία σας πιο ελκυστική.

Ερωτήσεις:

- ✓ Πού και από ποιον εφευρέτη ξεκίνησε η ανακάλυψη του κινηματογράφου;
- ✓ Ποια ήταν η εφεύρεση του που προϋπήρξε του κινηματογράφου;
- ✓ Σε τι τον βοήθησε να κατασκευάσει;
- ✓ Στην Ευρώπη ποιος ήταν αυτός που χρησιμοποίησε το κινητοσκόπιο;
- ✓ Πού έγινε και πότε η πρώτη δημόσια προβολή;
- ✓ Ποια τα χαρακτηριστικά (ήχος, διάρκεια, χρώμα) του κινηματογράφου μέχρι τα τέλη του 1920;
- ✓ Ποιες αλλαγές έγιναν και πότε στα παραπάνω χαρακτηριστικά;

[επιστροφή](#)

4^ο Φύλλο εργασίας

1) Καταγράφουμε στον παρακάτω πίνακα τις διαφορές ανάμεσα στις δύο ταινίες που είδαμε. Πληροφορικά η ταινία του Τσάρλι Τσάπλιν διαρκεί 14:03 λεπτά και το καναρινί ποδήλατο 101 λεπτά.

2)

ταινία	Τσάρλι Τσάπλιν	Το καναρινί ποδήλατο
Είδος ταινίας		
Διάρκεια		
Ήχος (μουσική, διάλογοι)		

<p>Γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά: χρώμα και ποιότητα εικόνας, ποικιλία σκηνών, ηθοποιοί, ενδυμασία, κ.ά.</p>		
--	--	--

- 3) Τα κειμενικά είδη αναδύονται και διαμορφώνονται μέσα από διαφορετικές κοινωνικές συνθήκες αλλά και τις αποτυπώνουν. Έτσι το κειμενικό είδος της αφίσας δημιουργήθηκε για τη διαφήμιση προϊόντων, όπως των κινηματογραφικών ταινιών. Σχολιάστε τις παρακάτω αφίσες που ανήκουν σε διαφορετικές χρονολογικές περιόδους. Προσπαθήστε να αιτιολογήσετε την άποψή σας. Οι 4 πρώτες ανήκουν στις δεκαετίες του 1960 και 1970, ενώ οι άλλες 4 στη δεκαετία του 2010.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Επίπεδα σχολιασμού	Παλιές αφίσες	Νέες αφίσες
Σύμβολα-Εικόνες		
Γραπτό μήνυμα		

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Οπτικό μήνυμα		
Συνδυασμός γραπτού και οπτικού μηνύματος		
Συνδυασμός χρωμάτων		
Συνδυασμός γραμμάτων		
Συνδυασμός συμβόλων-εικόνων		

Κατά την άποψή μας οι παλιές αφίσες χρησιμοποιούν
..... επειδή
....., ενώ οι νέες .....
επειδή .....

[επιστροφή](#)

5^ο Φύλλο εργασίας

Στο πλαίσιο του πολιτιστικού προγράμματος «Ελάτε να μας ακούσετε», το Δημοτικό Ραδιόφωνο Θεσσαλονίκης FM100,6 διοργανώνει συζήτηση με θέμα «Το μέλλον του κινηματογράφου». Στη συζήτηση αυτή συμμετέχουν παιδιά της ΣΤ΄

τάξης Δημοτικού από σχολεία της Θεσσαλονίκης. Προκειμένου να λάβουμε και εμείς μέρος σε αυτόν τον διάλογο καλείστε να εκφράσετε την άποψή σας για το σχετικό θέμα και να δώσετε και ένα παράδειγμα, αν μπορείτε (150-200 λέξεις).

.....

.....

.....

.....

.....

[επιστροφή](#)

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Εκτός από την προέκταση που προτείνει η δημιουργός και αφορά την ένταξη σε σχέδιο εργασίας με θέμα «Παλιός και νέος κινηματογράφος» θα μπορούσε το σενάριο να επεκταθεί και με άλλες δραστηριότητες. Έτσι, εκτός από τη δημιουργία ταινίας από τους μαθητές που πραγματοποιήθηκε με τη χρήση εικόνων και μουσικής, θα μπορούσαν οι μαθητές να «αλιεύσουν» αποσπάσματα ελληνικών ταινιών από το YouTube και να τα «συρράψουν» κάνοντας με αυτόν τον τρόπο ένα «αφιέρωμα» στον ελληνικό κινηματογράφο. Επίσης η πρόταση της δημιουργού για την προβολή ολόκληρης της ταινίας «Το καναρινί ποδήλατο» δεν είχε νόημα, αφού οι μαθητές την έχουν δει σε παλαιότερη εφαρμογή σεναρίου. Αντί αυτής της ταινίας οι μαθητές θα μπορούσαν να παρακολουθήσουν την ταινία «Σινεμά ο Παράδεισος» του Τζιουζέπε Τορνατόρε, με την προϋπόθεση να εντοπίσει ο εκπαιδευτικός τις ελάχιστες εκείνες στιγμές των οποίων η προβολή θα τον έφερνε σε δύσκολη θέση και να τις προσπεράσει διακριτικά.

Σε άλλη περίπτωση και σε συνδυασμό με το «αφιέρωμα» που προαναφέρθηκε μπορούν οι μαθητές να παρακολουθήσουν ένα εικοσάλεπτο αφιέρωμα στον Αλέκο Σακελλάριο, που υπάρχει στο DVD «Κινηματογράφος-Δημοτικό» που περιλαμβάνεται στο πακέτο πολυμεσικών, διαδραστικών και διαδικτυακών εφαρμογών του Υπουργείου Πολιτισμού, το οποίο έχει σταλεί σε όλα τα σχολεία με τίτλο «Ταξίδι στον Πολιτισμό».

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η εφαρμογή του σεναρίου ενθουσίασε τους μαθητές χωρίς βέβαια να τους δυσκολέψει, αν και στην αρχή κάθε δραστηριότητας παραγωγής γραπτού λόγου υπήρχαν οι σχετικές «γκρίνιες», όπως συμβαίνει άλλωστε πάντα σε ανάλογες περιπτώσεις και κατά τη διάρκεια του μαθήματος στην αίθουσα διδασκαλίας. Αυτό όμως δεν εμπόδισε τους μαθητές να παραγάγουν πολύ καλά κείμενα και να

αξιοποιήσουν τις δυνατότητες και τις δεξιότητες που διαθέτουν, με την ταυτόχρονη απόκτηση νέων γνώσεων.

Η επιλογή να διαφοροποιηθεί η έναρξη της εφαρμογής με την προβολή του «Ε.Τ» θεωρείται επιτυχημένη, μιας και έδωσε το έναυσμα που χρειαζόταν για να εξασφαλιστεί η ενεργός συμμετοχή των μαθητών, πλαισιωμένη από έντονα συναισθήματα. Αυτό αποκρυσταλλώθηκε στο υλικό που προέκυψε από την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του σεναρίου. Άλλωστε οι συγκεκριμένοι μαθητές έχουν στο παρελθόν παρακολουθήσει αρκετές –σχετικές με το περιεχόμενο των ενοτήτων του σχολικού βιβλίου– ταινίες και έχουν «αποδεχθεί» τη μαγεία και την αξία της κινηματογραφικής τέχνης.

Η οργάνωση του σεναρίου σε έναν ιστότοπο σαν αυτόν που χρησιμοποιήθηκε στο παρόν σενάριο διευκολύνει αρκετά, τόσο τον εκπαιδευτικό, όσο και τους μαθητές στην εφαρμογή του. Έτσι αποφεύγονται τεχνικές δυσκολίες και απομένει χρόνος για να ασχοληθούν οι μαθητές περισσότερο με το «δια ταύτα», γεγονός που μπορεί κανείς να διαπιστώσει ρίχνοντας μια ματιά στο παραγόμενο από τους μαθητές υλικό που υπάρχει στα συνοδευτικά αρχεία.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κορδάκη, Μ. 2000. [Η διδακτική της πληροφορικής](#),

Νέο Πρόγραμμα Σπουδών-Οδηγός εκπαιδευτικού για την οπτικοακουστική έκφραση, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο-Υπουργείο Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης, 2011.

Χαραλαμπίδης, Α. & Σ./Χατζησαββίδης. 1997. *Η διδασκαλία της Λειτουργικής χρήσης της Γλώσσας: Θεωρία και Πρακτική Εφαρμογή*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κώδικας.